

Dokument s plenarne sjednice

B9-0425/2021

8.9.2021

PRIJEDLOG REZOLUCIJE podnesen nakon izjave Komisijepodnesen u skladu s člankom 132. stavkom 2. Poslovnika

o planovima i mjerama za ubrzanje prijelaza na inovacije bez upotrebe
životinja u istraživanjima, regulatornim ispitivanjima i obrazovanju

Mohammed Chahim, Paolo De Castro, Jytte Guteland u ime Kluba
zastupnika S&D-a

Prijedlog rezolucije Europskog parlamenta o planovima i mjerama za ubrzanje prijelaza na inovacije bez upotrebe životinja u istraživanjima, regulatornim ispitivanjima i obrazovanju

Europski parlament,

- uzimajući u obzir članke 13. i 114. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU),
- uzimajući u obzir Direktivu 2010/63/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 22. rujna 2010. o zaštiti životinja koje se koriste u znanstvene svrhe¹,
- uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2006. o registraciji, evaluaciji, autorizaciji i ograničavanju kemikalija (REACH)²,
- uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 1107/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o stavljanju na tržište sredstava za zaštitu bilja i stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 79/117/EEZ i 91/414/EEZ³,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 528/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. svibnja 2012. o stavljanju na raspolaganje na tržištu i uporabi biocidnih proizvoda⁴,
- uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 1223/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. studenog 2009. o kozmetičkim proizvodima⁵,
- uzimajući u obzir zaključke Vijeća od 15. ožujka 2021. pod naslovom „Strategija Unije za održive kemikalije: vrijeme je za rezultate” (6941/21),
- uzimajući u obzir izvješće Komisije od 5. veljače 2020. o statističkim podacima o korištenju životinja u znanstvene svrhe u državama članicama Europske unije u razdoblju 2015. – 2017. (COM(2020)0016),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 30. rujna 2020. naslovljenu „Novi EIP za istraživanje i inovacije” (COM(2020)0628),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 25. studenoga 2020. naslovljenu „Farmaceutska strategija za Europu” (COM(2020)0761),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 11. prosinca 2019. naslovljenu „Europski zeleni plan” (COM(2019)0640),

¹ SL L 276, 20.10.2010., str. 33.

² SL L 396, 30.12. 2006., str. 1.

³ SL L 309, 24.11.2009., str. 1.

⁴ SL L 167, 27.6. 2012., str. 1.

⁵ SL L 342, 22.12. 2009., str. 59.

- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 27. svibnja 2020. naslovljenu „Europa na djelu: oporavak i priprema za sljedeću generaciju” (COM(2020)0456),
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 10. srpnja 2020. o strategiji održivosti za kemikalije⁶,
 - uzimajući u obzir Posebno istraživanje Eurobarometra br. 340 o znanosti i tehnologiji,
 - uzimajući u obzir drugo privremeno izvješće o internetskom savjetovanju o budućnosti Europe te ključne zaključke dijaloga s građanima i savjetovanja s njima,
 - uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 3. lipnja 2015. o europskoj građanskoj inicijativi „Ne vivisekciji” (C(2015)3773),
 - uzimajući u obzir 132. stavak 2. Poslovnika,
- A. budući da se Direktivom 2010/63/EU o zaštiti životinja koje se koriste u znanstvene svrhe utvrđuje konačni cilj „potpune zamjene postupaka na živim životinjama... čim to postane znanstveno moguće učiniti”; budući da ističe da bi se uporaba životinja u te svrhe trebala razmatrati samo ako metoda koja ne uključuje životinje nije dostupna; budući da, usprkos tomu, tijekom posljednjih 11 godina nije došlo do bitnijeg smanjenja ukupnog broja životinja koje se koriste u znanstvene svrhe;
 - B. budući da se Direktivom zahtijeva transparentnost u upotrebi životinja u znanosti i da se ona primjenjuje na uporabu životinja u svim disciplinama, od osnovnog do primijenjenog istraživanja, u razvoju lijekova te ispitivanju sigurnosti kemikalija; budući da su je sve države članice prenijele u svoja nacionalna zakonodavstva; budući da svi sektorski zakonodavni akti, kao što su oni koji se odnose na farmaceutske proizvode, hranu ili kemikalije, moraju biti usklađeni s ciljevima Direktive, što znači da bi se životinje trebale koristiti samo ako ne postoje prikladne alternative;
 - C. budući da je skup modela za ispitivanje koji ne uključuju životinje sve veći i da pokazuje potencijal za postizanje boljeg razumijevanja bolesti i bržeg otkrivanja učinkovitih načina liječenja; budući da taj skup uključuje, na primjer, novu tehnologiju „organa na čipu”, sofisticirane računalne simulacije, 3-D kulture ljudskih stanica za ispitivanje lijekova kao i druge moderne modele i tehnologije;
 - D. budući da je Zajednički istraživački centar Komisije objavio niz izvješća u kojima se popisuju i opisuju napredni modeli koji ne uključuju životinje u sedam područja bolesti s ciljem bržeg razvoja tih tehnologija; budući da, međutim, inicijative EU-a u području istraživanja, inovacija i obrazovanja još nisu usklađene s prioritetima utvrđenima u tim analizama;
 - E. budući da, iako je formalno poticanje metoda koje ne uključuju životinje specifično za EU, postoje birokratske prepreke njihovu prihvaćanju, da se te metode ne primjenjuju na odgovarajući način te da su sredstva za njihov razvoj i dalje nedostatna;

⁶ Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0201.

- F. budući da europski građani dosljedno podržavaju prestanak upotrebe životinja u znanstvene svrhe;
- G. budući da su u okviru Komisije Glavna uprava za okoliš, Glavna uprava za zdravlje i sigurnost hrane, Glavna uprava za unutarnje tržište, industriju, poduzetništvo te male i srednje poduzetnike, Glavna uprava za istraživanje i inovacije te Zajednički istraživački centar odgovorni za različita područja istraživanja i ispitivanja na životinjama; budući da ne postoji formalni koordinacijski mehanizam kojim bi se zajamčio aktivan, dosljedan i na sinergiji zasnovan pristup na temelju kojeg bi se postigao cilj potpune zamjene životinja;
- H. budući da su Europska agencija za sigurnost hrane i Europska agencija za lijekove usvojile strategije za aktivno smanjenje i zamjenu ispitivanja na životinjama, ali da Europska agencija za kemikalije (ECHA) nema takvu strategiju;
- I. budući da nacionalni zdravstveni instituti iz SAD-a tvrde da je razvoj terapeutika skup, složen i dugotrajan proces – u prosjeku od otkrića do odobrenja novog lijeka prođe otprilike 14 godina. Stopa neuspjeha tijekom tog procesa premašuje 95 %, a svaki uspješan lijek može stajati i 1 milijardu dolara ili više”; budući da su istraživači tu visoku stopu neuspjeha povezali s upotrebom životinjskih i jednostavnih *in vitro* modela; budući da to znači da postoje lijekovi koji se, iako se učine sigurnima i učinkovitima na temelju ispitivanja na životinjama, ne pokazuju primjerenima za liječenje ljudi, ali i, s druge strane, da postoje lijekovi koji bi mogli pomoći ljudima, ali ne dobiju odobrenje jer nisu uspješno ispitani na životinjama;
- J. budući da stajalište koje su usvojile Komisije i ECHA-e o odnosu između Uredbe REACH i Uredbe o kozmetičkim proizvodima upućuje na to da se ispitivanja na životinjama i dalje provode za sastojke koji se rabe isključivo u kozmetičkim proizvodima;
- K. budući da Komisija do danas nije provela procjenu očekivanog utjecaja strategije održivosti za kemikalije na broj životinja koje se upotrebljavaju u znanstvene svrhe;
- L. budući da će zamjena ispitivanja na životinjama naprednim metodama koje ne uključuju životinje biti ključna za postizanje ambicioznih ciljeva Komisije u pogledu zdravlja i okoliša utvrđenih u planu za oporavak Next Generation EU i u europskom zelenom planu;
 1. poziva Komisiju da poboljša koordinaciju u tom području i u tu svrhu uspostavi međuresornu radnu skupinu na visokoj razini, u kojoj će sudjelovati akteri iz svih glavnih uprava i koja će surađivati s državama članicama i relevantnim dionicima u izradi akcijskog plana na razini EU-a; taj bi plan trebao počivati na robusnoj i na znanstvenim saznanjima utemeljenoj procjeni, a cilj bi bio brže aktivno postupno ukidanje postupaka na živim životinjama u znanstvene svrhe, uz istodobno ubrzavanje razvoja alternativnih tehnologija i svih instrumenata potrebnih za tu promjenu;
 2. ističe da bi taj akcijski plan trebao sadržavati ambiciozne i ostvarive ciljeve kako bi se potaknule promjene te konkretne i koordinirane mjere koje će dovesti do apsolutnog i trajnog smanjenja broja životinja koje se koriste u znanstvene svrhe diljem EU-a;

3. naglašava da bi taj plan trebao obuhvatiti, među ostalim, i prijedloge za bolju primjenu i provedbu postojećih inicijativa;
4. ističe da bi se plan trebao temeljiti na već poduzetim istraživanjima u EU-u i uključivati mehanizme za povlašteno financiranje kao i upotrebu metoda koje ne uključuju životinje u svim istraživačkim i inovacijskim inicijativama EU-a;
5. potiče Komisiju da surađuje s državama članicama kako bi se uključio niz aktivnosti za obrazovanje, osposobljavanje i prekvalifikaciju istraživača i tehničara u primjeni naprednih modela koji ne uključuju upotrebu životinja kao i u razmjeni najboljih praksi;
6. poziva Komisiju da u savjetovanju s relevantnim agencijama postavi ciljeve usmjerene na smanjenje upotrebe životinja, što će postići proaktivnijom provedbom postojećih propisa o sigurnosti kemikalija i drugih proizvoda;
7. ističe da privatni sektor može biti izravno uključen u taj plan, naročito poduzeća koja su spremna prijeći na modele koji ne uključuju životinje kao i novoosnovana poduzeća koja te modele razvijaju i usavršavaju, i to u vidu sudjelovanja u suradničkim pristupima za postupno ukidanje ispitivanja na životinjama;
8. ističe da bi plan za produbljivanje europskog istraživačkog prostora trebao uključivati konkretne i ostvarive mjere usmjerene na postupno ukidanje uporabe životinja kao dugoročno prioritetno djelovanje;
9. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji.